

νώτατα πτηνά, λευκά μετ' έρυθρών τών ποδών και του βάρφους.

Περὶ τὸ τετράγωνον τοῦτο εἶναι ἄλλη ζώνη μετὰ γρυπῶν και ἀνθεμίων και ἔπειτα ἄλλη μία ἔχουσα συνεχῆ σπειροειδῆ μαίανδρον, ὅστις πλαισιώνει τὴν ὄλην παράστασιν. Πρὸς τὸ μέρος τῆς θύρας, τῆς ὁποίας σφίζεται καλῶς τὸ μαρμάρινον κατώφλιον, ὑπάρχει προσκεκολλημένη αὐτοτελῆς παράστασις νεαρᾶς κόρης φεροῦσης πτέρυγας ψυχῆς, ἧτοι τῆς Ψυχῆς, προσπαθοῦσης νὰ ἀμυνθῆ κατὰ τοῦ ἐκ δεξιῶν θέλοντος νὰ κεντήσῃ αὐτὴν διὰ δόρατος Ἐρωτος. Τὸ σύνολον περιέχεται ὑπὸ πλατέος λευκοῦ πλαισίου, ἡ δὲ ὄλη ψηφιδωτὴ ἐπιφάνεια ἔχει ἔκτασιν 20 περίπου τ. μ.

Περαιτέρω ἐπὶ τῆς αὐτῆς πλευρᾶς τῆς ὁδοῦ ἀπεκαλύφθη διαμέρισμα ἄλλης οἰκίας εἰς βάθος 3,60 ἀπὸ τῆς σημερινῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, ἔχον και αὐτὸ ψηφιδωτὸν δάπεδον μετὰ γεωμετρικῆς διακοσμῆσεως πολυχρώμου, ἀλλ' οὐχὶ τῆς τελειότητος τοῦ πρώτου ψηφιδωτοῦ.

Καταλείπομεν τὴν σημαντικὴν ταύτην ἀποκάλυψιν τῆς ἀνασκαφῆς τῶν Κλαζομενων, διὰ νὰ μεταδῶμεν εἰς τὴν ἀνατολικὴν ἀκτὴν τῆς νήσου, ὅπου ἤδη πρὸ 2 ἐτῶν εἶχον παρατηρήσει ἴχνη κτισμάτων και ψηφιδωτοῦ, τὸ ὅποιον εἶχε κατὰ μέγα μέρος διαβρώσει ἡ θάλασσα. Ἡ ἐργασία δὲν ὑπῆρξε και ἐνταῦθα ἀτυχῆς, ἀλλ' ἀπεκάλυψε μέγα οἰκοδόμημα μήκους μὲν 50 περίπου μέτρων, πλάτους δὲ 20 μ., ἔχοντος τὴν εἴσοδον ἐκ δυσμῶν, ἀνὰ μίαν δὲ μεγάλην κόγχην κατὰ τὰς μικρὰς πλευρὰς και τὴν ἀπέναντι τῆς εἰσόδου στενήν. Ἡ φύσις τοῦ οἰκοδομήματος δὲν εἶναι δυνατὸν ἀκόμη νὰ καθορισθῆ, φαίνεται δ' ὅμως τοῦτο μάλλον ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου χαρακτῆρος. Παρ' ὄλην τὴν φθορὰν τὴν ὁποίαν ἔχει ὑποστῆ διὰ τῶν αἰώνων, τὰ περισωθέντα λείψανα εἶναι ἐπαρκεῖς μάρτυρες τῆς παρελθούσης πολυτελείας. Τὸ ψηφιδωτὸν δάπεδον, τὸ ὅποιον καταλαμβάνει στενήν λωρίδα διαμερίσματος βλέποντος πρὸς τὴν θάλασσαν και τὴν ἀπέναντι γραφικωτάτην ἀκτὴν, ἔχει και τοῦτο ὑποστῆ ἱκανὴν φθορὰν, διεσώθη ὅμως ὑατοῦ μέρος ἐπαρκοῦν πρὸς ἀναπαράστασιν τοῦ συνόλου. Τὸ

ὄλον αὐτοῦ μῆκος θὰ ἦτο περίπου 12 μέτρων, τὸ δὲ πλάτος 3· ἢ διακόσμησις εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον γεωμετρική, ἀπο-
 Τελουμένη ἐξ ὠραίου πολυχρώμου πλοχμοῦ εἰς τὸ ἐν ἐπίμη-
 κες διαμέρισμα καὶ ἐκ τετραγώνων καὶ ῥόμβων εἰς τὸ ἄλλο
 σωζόμενον τετραγωνικόν, τὸ καὶ μεσαῖον μέρος τοῦ σχεδίου,
 τοῦ ὁποίου ἐλλεῖπει νῦν καταστραφὲν ἐξ ὀλοκλήρου σχεδὸν
 ἐκ τῆς διαδρώσεως τῆς θαλάσσης τὸ ἄλλο ἐπίμηκες μέρος
 τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ πρῶτον. Ἡ κεντρικὴ αὕτη διακό-
 σμησις πλαισιοῦται κατὰ τὰς μακρὰς πλευρὰς ὑπὸ ὠραίας
 περιπλοκάδος κισσοῦ, κατὰ δὲ τὴν σφζομένην στενὴν πλευ-
 ρὰν πρὸς δυσμὰς ἔχει μεγαλειτέραν περιπλοκάδα μετ' ἀνα-
 λόγως μεγαλητέρων φύλλων καὶ συμμετρικῶς ἀντιμέτωπα
 καθήμενα δύο παγώνια ἐκατέρωθεν σφζομένου ἐν μέρει κρα-
 τῆρος. Παρὰ τὴν κανονικότητα τοῦ σχεδίου καὶ τὴν δεξιότητα
 τῆς ἐκτελέσεως, τὴν ὄλην ἐντύπωσιν τοῦ ψηφιδωτοῦ τούτου
 τάπητος καθιστᾷ ἐξαιρετικὴν ἢ ἀπαλότης τῶν χρωμάτων,
 τῶν ὁποίων κανὲν οὐδὲ ἐν ζωηρὸν, οὐδὲ ἡ γειννάσις πρὸς
 ἀλληλα ἀκαλαίσθητος καὶ ἐνοχλητικὴ. Ἐνοικτὸν κίτρινον καὶ
 λευκόφαιον καὶ ῥόδιον καὶ ὑποκύανον καὶ μέλαν καὶ ὠχρό-
 λευκον συνδυάζονται μετὰ λεπτότητος αἰσθήματος χρωματι-
 κοῦ οὐχὶ κοινοῦ εἰς μίαν συνολικὴν συμφωνίαν ἀδιατάρακτον
 Ἄλλὰ τὴν πολυτέλειαν τοῦ οἰκοδομήματος μαρτυροῦσι καὶ
 τὰ λείψανα τῆς διὰ πολυχρώμων μαρμάρων ἐπιστρώσεως
 ἄλλων διαμερισμάτων ὡς καὶ τῆς ἐν μέρει ὠσαύτως διασωθεί-
 σης ὀρθομαρμαρώσεως (τῶν τοίχων), ἀμφοτέρων πλουσίων καὶ
 εἰς σχέδια καὶ εἰς ὕλικόν. Ἐκ κινήτων τινων εὐρημάτων καὶ
 ἐκ τοῦ τρόπου τῆς οἰκοδομίας, φαίνεται, ὅτι τὸ ἀποκαλυφθὲν
 οἰκοδόμημα ἀνήκει εἰς τοὺς χρόνους τῆς Ῥωμαιοκρατουμέ-
 νης Ἑλλάδος, ὅτε ὁ εὐπορος Κλαζομένιος ὁ δοὺς εἰς αὐτὸ
 τὴν σφζομένην αὐτοῦ σήμερον μορφήν, ἐπωφελήθη καὶ παλαιο-
 τερα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τόπου οἰκοδομήματα, τῶν ὁποίων μέρος
 ἐπεσκεύασε δι' ἐπιχώσεως καὶ γομώσεως εἰς ἰσχυρὸν κατὰ τῆς
 διαδρωτικῆς δυνάμεως τῶν κυμάτων προτείχισμα.

Τελευταῖον ἀναφέρω τὸ ἐπὶ τοῦ Β Α. λόφου τῆς νήσου ἔργον·